

Strategia de dezvoltare locală 2023-2027

LEADER
Dezvoltarea locală plasată sub
responsabilitatea comunității

Buletin informativ nr. 1. pentru Partenerii Asociației GAL Someș Transilvan

În luna octombrie 2024 am semnat contractul de finanțare pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală 2023-2027 ca parte a Planului național strategic 2023-2027 și a obținut autorizația de funcționare pentru perioada 2023-2027. În luna noiembrie am pornit la drum să ajungem în toate colțurile teritoriului, să prezentăm intervențiile planificate pentru următorii ani. Am prezentat, am întrebat, am răspuns, am discutat, am dezbătut informații de interes comun #împreună la Iclod și la Jucu în 31 octombrie, la Dăbâca și la Aluniș în 7 noiembrie, la Bobâlna și la Cornești în 14 noiembrie, la Borșa și la Bonțida în 21 noiembrie, la Apahida și la Vultureni în 22 noiembrie, la Chidea în 23 noiembrie, la Mintiu Gherlii în 27 noiembrie, la Sic în 28 noiembrie. Am avut și discuții individuale, foarte faine, cu oameni cu inițiativă și idei de proiecte.

În luna decembrie am mai organizat două ședințe de informare, pe două teme importante și inovatoare în acest SDL. Smart Village e un concept relativ nou în mediul rural din zona noastră, însă noi ne-am asumat să facem pași inteligenți în această direcție în actuala perioadă de programare. În perioada 6-7 decembrie ne-am întrunit cu comunitatea locală din comuna Bonțida și studenți, profesori implicați, de la Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării și am realizat prima ședință Living Lab pentru o comună inteligentă - Smart Village Bonțida, comună selectată de FSPAC pentru a implementa acest proiect inovativ.

Prin Strategia de dezvoltare Locală a GAL Someș Transilvan ne adresăm și tinerei generații. Prin intervenția FSE+. Pe perioada de programare 2023-2027 ne-am asumat promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a celor mai defavorizate persoane și a copiilor. Din acest motiv, în data de 15 decembrie am organizat un eveniment la Bobâlna dedicat lor, copiilor, pentru ca să ne conectăm cu ei în mod direct, dar și cu persoane responsabile de educarea lor: profesorii, învățătorii, antreprenorii care implementează proiecte pentru ei.

În ianuarie 2025 am încheiat primul semestru de implementare, pentru care am și depus raport, care a fost acceptat. Începem cu entuziasm trimestrul 2, cu speranța lansării unor intervenții cât mai curând. Pe următoarele pagini vă prezentăm intervențiile propuse prin SDL, și vă încurajăm să ne contactați cu orice idee, sugestie relevantă legat de aceste măsuri.

Cooperare pentru schimb de experiențe și dezvoltarea soluțiilor inovatoare

Intervenția #1

Cine poate aplica?

GAL

pe baza unor nevoi și oportunități identificate, care să deservească comunitățile locale

Care sunt acțiunile sprijinite?

- cooperări cu alte GAL-uri pentru schimb de experiență și soluții inovatoare
- promovarea teritoriilor la nivel regional, național sau internațional
- participare la evenimente relevante pentru dezvoltarea zonei
- alte tipuri de acțiuni de cooperare care aduc beneficii teritoriului GAL

Cum puteți contribui în această fază?

Dacă credeți că aveți o idee bună, o temă relevantă sau cunoașteți exemple de bună practică care credeți că ar putea fi preluate de noi, pentru beneficiul teritoriului, povestiți-ne și nouă! Prin această intervenție GAL caută teme și piste de cooperare cu alte GAL-uri, la care puteți contribui cu idei și sugestii, exemple, data de contact utile.

Bugetul intervenției:
80.000 EUR

Rata sprijinului: 100%

Lansarea (estimativă)
pentru depuneri:
2025/2026

Acțiuni colective pentru producătorii locali

Intervenția #2

Cine poate aplica?

Societăți agricole și alte forme de asociere în agricultură

Cooperative agricole

Parteneriate informale

Care sunt acțiunile sprijinite?

- asistență pentru înființarea și gestionarea băcăniilor și punctelor gastronomice care promovează și valorifică produsele locale
- formare, ateliere, training sau consiliere în managementul afacerilor și marketingul produselor/serviciilor locale
- deschidere spații de desfacere pentru produse locale
- spații de procesare, sortare și ambalare produse comunitare
- campanii de promovare pentru creșterea vizibilității și aprecierii produselor locale

- participarea la târguri și evenimente pentru a expune și vinde produsele locale
- asistență în obținerea avizelor și autorizațiilor necesare pentru funcționare, înregistrarea formei juridice, gestionarea contabilității
- stimularea agroturismului și a vizitelor la ferme prin oferirea de experiențe autentice de gătit și meșteșugărit și alte activități
- înființarea sau dezvoltarea unei entități locale pentru promovarea produselor locale și sprijinirii producătorilor locali
- acțiuni de sprijinirea diversificării a activității fermierilor
- dezvoltarea unei scheme de calitate locală pentru brandul Ținutul Fluturelui Albastru

Bugetul intervenției:
60.000 EUR
Rata sprijinului: 100%

Lansarea
(estimativă)
pentru depuneri:
prima parte a
anului 2026

Umbrela de afaceri neagricole

Intervenția #3

Cine poate aplica?

GAL

va derula o etapă preliminară prin care se stabilesc unele domenii relevante pentru teritoriu, urmând ca potențialii beneficiari din domeniul respectiv (**antreprenorii preselecți**) să parcurgă o etapă de consiliere și mentorat pentru elaborarea planurilor de afaceri, dintre care se vor selecta planurile de afaceri care urmează să fie finanțate.

Care sunt acțiunile sprijinite?

- Acțiuni preliminare implementate de GAL
- Acțiuni de implementarea planurilor de afaceri selectate

Cum puteți contribui în această fază?

Umbrela reprezintă în acest caz o temă unificatoare, adică un domeniu relevant în dezvoltarea teritoriului (de ex. turism, acțiuni comunitare etc.) care urmează să fie stabilit împreună cu comunitatea locală. Potențialii beneficiari se vor putea aduna sub aceste umbrele tematice, vor fi consiliați în elaborarea planurilor de afaceri, ca apoi să poată depune proiecte spre finanțare. Așadar, puteți veni cu sugestii și puteți iniția discuții legat de trasarea direcțiilor relevante pentru teritoriu.

Pentru implementarea acestei intervenții este necesară asigurarea unor resurse financiare suplimentare de gestionare a umbrelei prin contribuția partenerilor.

ATENȚIE! Această intervenție va suferi modificări!

Bugetul intervenției:
282.352 EUR
30.000 EUR/plan de afacere
Rata sprijinului: 100%

Lansarea
(estimativă)
pentru depuneri:
iulie - septembrie
2025

Start-up neagrìcol pentru femei și tineri

Intervenția #4

Cine poate aplica?

FEMEI și / sau TINERI între 18 și 30 de ani, care vor să înființeze o afacere în domeniul neagrìcol.

Persoane fizice autorizate

Micro-întreprinderi și întreprinderi mici

Întreprinderi individuale

Întreprinderi familiale

Societăți comerciale

Criterii de eligibilitate

- solicitantul prezintă un plan de afaceri
- solicitantul este femeie **și/sau** tânăr (între 18 și 30 de ani)
- asumarea unor activități în beneficiul comunității sau de mediu de către antreprenor în comuna în care este localizată investiția.

Care sunt acțiunile sprijinite?

- producție
- activități meșteșugărești, artistice, culturale etc.
- furnizarea de servicii
- activități turistice locale în funcție de specificul zonei (turism rural, cultural, educativ, gastronomic, ecumenic, agroturism, ecoturism etc).
- activități recreative
- puncte gastronomice locale, restaurante, bistro etc.
- servicii în domeniul sănătății

Bine de știut:

Suma forfetară fixă se acordă în 2 tranșe:
tranșa 1 - 70%, tranșa 2 - 30%

Bugetul intervenției:
60.000 EUR
30.000 EUR/proiect
Rata sprijinului: 100%

Lansarea (estimativă) pentru depuneri:
aprilie-iunie 2025

Dezvoltarea afacerilor locale neagricole

Intervenția #5

Cine poate aplica?

Persoane fizice autorizate

Întreprinderi individuale

Întreprinderi familiale

Micro-întreprinderi și întreprinderi mici

Societăți comerciale

Criterii de eligibilitate

- solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției
- viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice
- asumarea unor activități în beneficiul comunității sau de mediu de către antreprenor în comuna în care este localizată investiția.

Care sunt acțiunile sprijinite?

- Diversificarea și extinderea afacerilor existente
- Modernizare tehnologică și investiții în echipamente
- Îmbunătățirea proceselor de producție
- Dezvoltarea capacităților de marketing și acces la piețe noi
- Proiecte de inovație și diversificare
- Eco-eficiență și practici sustenabile
- Alte acțiuni necesare pentru dezvoltarea afacerilor locale

 Bugetul intervenției:
120.000 EUR
40.000 EUR/proiect
Rata sprijinului: 65%

Lansarea (estimativă) pentru depuneri:
2026

Umbrela de strategii

Intervenția #6

Cine poate aplica?

GAL
AUTORITĂȚI PUBLICE LOCALE

Criterii de eligibilitate

Pentru etapa pregătitoare:

- derularea unei etape pregătitoare pentru beneficiarii preselecțai
- selecția beneficiarilor
- costurile aferente acțiunilor pregătitoare nu vor depăși 15% din valoare totală a proiectului

Pentru subproiecte:

- Parcurgerea etapei pregătitoare
- Proiectul propune elaborarea unor strategii "smart village" care respectă orientările UE în domeniu
- Proiectul include etapă de consultare cu comunitatea locală
- Proiectul trebuie să fie adaptat nevoilor specifice și caracteristicilor comunității rurale
- Identificarea unor soluții smart (soluții noi, inovatoare, 'out of the box') care se diferențiază de soluțiile clasice

Se vor selecta 3 UAT-uri pentru a beneficia de câte o strategie Smart Village!

Ce înseamnă o strategie Smart Village?

NU înseamnă un document teoretic de principiu, scris în termeni generali. NU se referă doar și exclusiv la digitalizare.

Înseamnă un plan de acțiuni concrete, fezabile și planificate în timp, puse într-un document pe baza nevoilor și oportunităților identificate în comunitatea locală, adoptată de autoritățile publice locale. Înseamnă soluții inteligente, comunitare pentru probleme locale, din resursele existente, eficientizare, cooperare etc.

 Bugetul intervenției:
73.824,00 EUR
20.000 EUR/subproiect
Rata sprijinului: 100%

Lansarea (estimativă) pentru depuneri: martie 2025

Smart Village

Intervenția #7

Cine poate aplica?

Autorități publice locale*

Asociații și fundații*

GAL

Parteneriat informal*

Care sunt acțiunile sprijinite?

- Implementarea tehnologiei digitale în programele educaționale și de conștientizare a mediului
- Soluții inovative pentru mobilitate, cum ar fi ride-sharing, pentru a îmbunătăți accesibilitatea în zonele izolate
- Implementarea de sisteme digitale, cum ar fi aplicații mobile și platforme web, pentru a oferi informații turistice, hărți interactive, trasee etc.
- Sisteme de supraveghere și de alertă rapidă pentru a crește siguranța
- Implementarea de sisteme digitale în administrațiile publice locale
- Înființarea unui centru multifuncțional pentru tineret și comunitate
- Transformarea clădirilor abandonate sau nefolosite în spații creative pentru comunități

- Organizarea de tabere creative sau evenimente tip "Heckathon"
- Crearea unor platforme educaționale, pentru sprijinirea antreprenorilor locali sau pentru piața muncii locale
- Crearea de spații de coworking și maker space pentru stimularea creativității și inovației
- Facilități pentru ONG-uri și afaceri locale, inclusiv spații pentru ateliere și instruirii cu tehnologie modernă
- Crearea unui fond comunitar pentru sprijinirea inițiativelor cu impact local și protecția mediului, inclusiv soluții de crowdfunding
- Acțiuni smart pentru menținerea echilibrului ecologic local, inclusiv celui forestier
- Alte programe și inițiative conform strategiilor Smart Village/componentei privind conceptul SMART-VILLAGE din strategiile locale ale UAT-urilor

* doar în comunele în care există strategie Smart Village!

Bugetul intervenției:
155.000 EUR

Rata sprijinului: 100%

Lansarea (estimativă) pentru depuneri:
septembrie 2025

Cofinanțat de Uniunea Europeană

LEADER
Dezvoltarea locală plasată sub
responsabilitatea comunității

Dezvoltarea durabilă a satelor

Intervenția #8

Cine poate aplica?

Autorități publice locale

GAL

Instituții de învățământ

Instituții de cult

Care sunt acțiunile sprijinite?

- Investiții în dezvoltarea serviciilor publice locale
- Investiții în instituții de învățământ
- Dezvoltarea infrastructurii turistice și facilități de agrement
- Centre pentru dezvoltarea culturală și artistică, dotare
- Investiții în centre comunitare și spații de recreere
- Dezvoltarea infrastructurii sociale
- Crearea de spații verzi și zone de recreere, dotare
- Dezvoltarea piețelor agroalimentare și a târgurilor de animale
- Spații de recreere
- Dezvoltarea infrastructurii pentru adăposturi de câini comunitari

- Investiții în echipamente și dotări necesare pentru furnizarea de servicii publice
- Sisteme de securitate
- Investiții și servicii în concordanță cu prevederile strategiei smart village
- Elaborarea unor strategii necesare în teritoriu
- Alte tipuri de investiții și servicii pentru dezvoltarea satelor

Cu ce puteți contribui?

Cu sugestii și idei de direcții de dezvoltare pentru comuna D-voastră. Cu exemple de bune practici cunoscute de D-voastră.

 Bugetul intervenției:
490.304' EUR
Max. 50.000 EUR/proiect
Rata sprijinului: 100%

Lansarea (estimativă) pentru depuneri:
aprilie-iunie 2025

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

PS
Planul Strategic
2023-2027

AFIR
Impreună creștem
satul românesc

LEADER

Dezvoltarea locală plasată sub
responsabilitatea comunității

Punerea în valoare a patrimoniului local

Intervenția #9

Cine poate aplica?

Asociații și fundații

GAL

Autorități publice locale

Parteneriat informal

Care sunt acțiunile sprijinite?

- inițiative pentru conservarea și promovarea patrimoniului material și imaterial local
- campanii de conștientizare privind importanța păstrării caracterului autentic al satelor
- proiecte educaționale și ateliere de lucru pentru păstrarea și transmiterea tradițiilor locale
- proiecte care adaptează și prezintă tradițiile locale într-un mod contemporan și atractiv
- inițiative care promovează respectarea regulilor arhitecturale locale în construcții noi sau renovări
- tabere de restaurare, de cunoaștere a patrimoniului, pentru copii, studenți și adulți

- restaurarea patrimoniului construit și inițiative de promovare a patrimoniului local
- dezvoltarea de pachete și trasee de eco-turism care promovează descoperirea particularităților locale
- proiecte de turism activ centrate pe experiențe culturale și naturale autentice, turism activ (bicicletă, ecvestre, drumeții) legate de obiective de patrimoniu
- elaborarea de strategii turistice integrate pentru regiune
- organizarea de evenimente pentru promovarea zonei și reprezentarea teritoriului la evenimente locale, naționale și internaționale
- înființarea și gestionarea de spații dedicate prezentării teritoriului și promovării patrimoniului
- implementarea de proiecte pilot care explorează noi modalități de promovare și conservare a patrimoniului local
- crearea unei platforme de promovare a zonei

 Bugetul intervenției:
155.000 EUR
Max. 100.000 EUR/proiect
Rata sprijinului: 100%

Lansarea (estimativă) pentru depuneri:
iulie-septembrie 2025

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

LEADER

Dezvoltarea locală plasată sub
responsabilitatea comunității

Promovarea integrării sociale

Intervenția FSE+

Cine poate aplica?

Furnizori de servicii sociale publici și privați, acreditați în condițiile legii

Instituții de învățământ ante-preșcolar / preșcolar / preuniversitar acreditate

ONG-uri cu activitate în domeniul furnizării de servicii educaționale

Parteneriat între categoriile de mai sus

Care sunt acțiunile sprijinite?

- sprijin pentru copiii vulnerabili și familiile acestora, pe bază de management de caz
- acțiuni care vizează unitatea de învățământ
- acces pentru copii vulnerabili la excursii, vizite, tabere (de exemplu: creație, sport, diverse tematici), evenimente culturale și educaționale, schimburi de experiență rural-urban, alte acțiuni similare etc

Bugetul intervenției:
853.825 EUR

Minim 201.000 EUR / proiect

Rata sprijinului: 100%

Cofinanțat de Uniunea Europeană

AFIR
împreună creștem satul românesc

LEADER

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Vizită de bune practici în Slovenia

Data vizitei: 12-15 februarie 2025

Număr participanți: 29-35 persoane

Locații: GAL Prlekija & GAL The Diversity of the Countryside,
Slovenia

Obiectivele vizitei

Identificarea și analiza bunelor practici în dezvoltarea rurală
sustenabilă.

Explorarea strategiilor de branding teritorial și promovare a identității
locale.

Vizitarea proiectelor de interpretare a naturii, educație ecologică și
conservare.

Observarea soluțiilor de mobilizare a comunității și colaborare între
administrații locale și alte entități.

Schimb de experiență și networking cu reprezentanții celor două
GAL-uri.

Domeniul vizitei

Branding teritorial – promovarea resurselor locale și identității
culturale, în concordanță cu intervenția I.9 Punerea în valoare a
patrimoniului local, din SDL

Puncte de interpretare a naturii și inițiative de educație ecologică, în
concordanță cu intervenția I.7 – Smart village din SDL și I.6 – Umbrela
de strategii.

Modele de parteneriate eficiente pentru dezvoltarea comunitară, în
concordanță cu intervenția I.7 – Smart village din SDL și I.6 – Umbrela
de strategii.

Implicarea cetățenilor și colaborarea între administrații locale, în
concordanță cu intervenția I.7 – Smart village din SDL și I.6 – Umbrela
de strategii.

Agenda (sumar)

12 februarie – Drum spre Slovenia & introducerea programului

13-14 februarie – Vizite la exemple de bune practici, schimb de
experiență și discuții cu reprezentanți locali

15 februarie – Drum de întoarcere

Planuri pentru viitorul apropiat

Sedințe de animare și informare în teritoriu

Asociația GAL Someș Transilvan dorește și are obligația de a organiza o ședință de informare și animare / trimestru în fiecare comună din teritoriul GAL, legat de implementarea Strategiei de dezvoltare locală 2023-2027. În trimestrul actual, care se termină în prima săptămână din aprilie, dorim să organizăm câte o ședință pe fiecare comună, în decursul lunii martie. Dorim să fie ședințe utile, în care să discutăm și să ne cunoaștem cu localnici dornici să se implice în dezvoltarea rurală, să acceseze fonduri europene prin intervențiile oferite de GAL.

Ședințele pentru acest trimestru sunt programate astfel:

3 martie, LUNI, ora 19:00 - Căminul Cultural Răscruci - pentru comunitatea

Cooperativei Agrobob Jucu

10 martie, LUNI, ora 10:00 - Casa de Cultură - Apahida

10 martie, LUNI, ora 14:00 - Primăria Iclod

11 martie, MARȚI, ora 10:00 - Sala de Ședință a Consiliului Local - Dăbâca

11 martie, MARȚI, ora 14:00 - Căminul Cultural - Aluniș

17 martie, LUNI, ora 10:00 - Căminul Cultural Mic - Borșa

17 martie, LUNI, ora 14:00 - Primăria Vultureni

17 martie, LUNI, ora 18:00 - Sala Festivă - Mintiu Gherlii

24 martie, LUNI, ora 10:00 - Căminul Cultural - Bonțida

24 martie, LUNI, ora 13:00 - Căminul Cultural - Sic

25 martie, MARȚI, ora 10:00 - Sala de Ședință a Consiliului Local - Bobâlna

25 martie, MARȚI, ora 14:00 - Căminul Cultural - Cornești